

ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ

ΠΑΣΧΑ
ΣΤΗΝ
ΚΕΡΚΥΡΑ

© Δήμος Κέρκυρας

Κείμενα: Δημήτρης Ζυμάρης
Μαρία Καμονάχου

Επιμέλεια: Αυτοτελές Γραφείο Επικοινωνίας & Δημοσίων Σχέσεων

Φωτογραφίες: Γιάννης Δημητράς
Βασίλης Δουκάκης
Σταμάτης Καταπόδης
Μάρκος Κυπριανός
Shutterstock
Γιώργος Τσαμπουράκης
Τάσος Διαβάτης
Γιάννης Γαστεράτος
Δημήτρης Κάντας
Θεοδοσία Μαντζαβίνου

Καλλιτεχνικός σχεδιασμός: Φιλένη Λοράνδου

Το παρόν έντυπο συντάχθηκε με τη συνεργασία
της Ιεράς Μητροπόλεως Κερκύρας, Παξών και Διαποντίων Νήσων
και της Αναγνωστικής Εταιρίας Κέρκυρας

Αγαπητοί επισκέπτες,

Με ιδιαίτερη χαρά σας καλωσορίζω στην Κέρκυρα, έναν τόπο εξαιρετικού φυσικού κάλους, με ιδιαίτερη πολιτιστική ταυτότητα.

Η γεωγραφική του θέση καθόρισε από νωρίς την πορεία του στο χρόνο. Τον κατέστησε σημείο επικοινωνίας και ανταλλαγής πολιτισμών.

Η επίδραση αυτή αποτυπώνεται στην εικόνα της Παλιάς Πόλης, στα φρούρια και τις οχυρώσεις της, στοιχεία που την κατέταξαν στον Κατάλογο Μνημείων Παγκόσμιας Κληρονομιάς της Unesco.

Σήμερα εξακολουθεί ν' αναμειγνύει πολιτισμούς, να συνθέτει ιδιαιτερότητες, να παράγει δικά του αυτόνομα πολιτιστικά χαρακτηριστικά.

Τα θρησκευτικά δρώμενα μέσα σε ένα τέτοιο περιβάλλον αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, ξεχωριστή θέση ανάμεσα τους καταλαμβάνει το Πάσχα. Τα ιδιαίτερα τοπικά έθιμα έχουν καταστήσει το κερκυραϊκό Πάσχα μοναδικό: πουθενά αλλού δε βιώνεται το Θείο Πάθος με τέτοια κατάνυξη.

Οι λιτανείες, οι λατρευτικές τελετές και οι ποικίλες εκδηλώσεις, με τη συμμετοχή των φιλαρμονικών και των χορωδιακών συνόλων, συνθέτουν ένα γοητευτικό σύνολο που μαγεύει τον κάθε επισκέπτη.

Οι εκδηλώσεις αυτές είναι η έκφραση και η ζωντανή πραγματικότητα του νησιού και των ανθρώπων του. Είναι η συνέχεια και η βιωματική σχέση τους με το παρελθόν, το παρόν και το μέλλον.

Φίλες και φίλοι,

Σας καλωσορίζω στην Κέρκυρα. Σας εύχομαι καλή διαμονή και να βιώσετε με όλες σας τις αισθήσεις το ιδιαίτερο Πάσχα του τόπου μας.

Χρόνια Πολλά και Καλή Ανάσταση σε εσάς και τις οικογένειες σας.

Ο Δήμαρχος Κέρκυρας

Κώστας Νικολούζος

Σύντομο ιστορικό σημείωμα

Η Κέρκυρα, το βορειοδυτικότερο άκρο της Ελλάδας, είχε την τύχη να μη ζήσει την οθωμανική κυριαρχία. Έως το 1204, αποτελούσε τμήμα της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας ενώ στη συνέχεια και μέχρι το 1864, οι τύχες της κυρίως ορίζονται από δυτικές κυριαρχίες, με σημαντικότερη την περίοδο της Βενετοκρατίας (1386 -1797), που προσδιόρισε σε μεγάλο βαθμό την ταυτότητα του νησιού.

Έτσι, η πόλη της Κέρκυρας, που δέχτηκε πρόσφυγες από την Κωνσταντινούπολη μετά το 1453 και Κρήτες πρόσφυγες πριν και μετά την πτώση του Χάντακα το 1669, χοάνη διαφορετικών πληθυσμιακών ομάδων και πολιτισμών, διατήρησε την ελληνικότητά της, με πάντοτε κυρίαρχη την ελληνορθόδοξη ταυτότητα. Παράλληλα, ενσωματώνοντας επιδράσεις της βενετικής, γαλλικής, ρωσικής και βρετανικής κυριαρχίας, ανέπτυξε πολλά χαρακτηριστικά των δυτικοευρωπαϊκών πόλεων, συγκροτημένη αστική τάξη και οργανωμένους αυτοδιοικητικούς θεσμούς.

Για παράδειγμα, επί Βενετοκρατίας, το Μεγάλο Συμβούλιο της πόλης καθορίζει τις λειτουργίες του δημόσιου χώρου, οργανώνει θρησκευτικές και κοσμικές τελετές που αντικατοπτρίζουν τις νοοτροπίες και τη συλλογική συνείδηση διαφόρων πληθυσμιακών ομάδων, του συνόλου των κατοίκων της πόλης και της υπαίθρου.

Ήδη από το δεύτερο μισό του 15ου αι., οι Αρχές της πόλης μας, σε συνεργασία με την Ορθόδοξη αλλά και την Καθολική Εκκλησία, θεσμοθετούν και σταδιακά αποκρυσταλλώνουν τον κύκλο των δημόσιων θρησκευτικών εκδηλώσεων. Οι κυριότερες από αυτές περιστρέφονται γύρω από την παρουσία του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος, που από το 1456 έχει μετα-

Η λιτανεία του Αγ. Σπυρίδωνος στην Κέρκυρα
J. Cartwright, *Views of the Ionian Islands*, London 1821

φερθεί από την Κωνσταντινούπολη στην Κέρκυρα, ενδυναμώνοντας το κύρος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, αλλά και της Κερκυραϊκής Κοινότητας. Κεντρική θέση σ' αυτές τις θρησκευτικές εκδηλώσεις έχει το Πάσχα, από τις βασικότερες γιορτές της Χριστιανοσύνης.

Στο κερκυραϊκό Πάσχα μπορούν να αποδοθούν τρία θεμελιώδη χαρακτηριστικά: ο πλούτος και η μοναδικότητα των εθίμων, η βιωματική σχέση με τη μακραίωνη παράδοση και η αίσθηση της συνέχειας, καθώς και η πάνδημη συμμετοχή των κατοίκων και των επισκεπτών της πόλης μας, μιας πόλης που λειτουργεί σαν ένα ιδανικό σκηνικό.

Στο πέρασμα των χρόνων, οι εκδηλώσεις του Πάσχα εμπλουτίστηκαν ακόμη περισσότερο και διευρύνθηκε η σύνθεσή τους, με αποτέλεσμα στις μέρες μας να είναι πράγματι ιδιαίτερα εντυπωσιακή η συμμετοχή των Κερκυραίων κάθε ηλικίας. Οι κάτοικοι του νησιού μέσα από τις ενορίες τους, αλλά και τις μπάντες των φιλαρμονικών (συνήθεια που συνδέεται με τη μουσική συνοδεία των θρησκευτικών πομπών από στρατιωτικά μουσικά σώματα τουλάχιστον από τα χρόνια της Βενετοκρατίας), τις χορωδίες, τα Σώματα του Ερυθρού

Σταυρού, των Προσκόπων, των Οδηγών, και πολλών άλλων συλλογικών φορέων, εντάσσονται σ' αυτές τις μεγάλες αστικές-θρησκευτικές τελετές, ο καθένας έχοντας πλήρη συνείδηση του ρόλου και της αποστολής του.

Το Πάσχα στην Κέρκυρα αποτελεί ένα σύνθετο λατρευτικό φαινόμενο, μοναδικό σε μεγαλοπρέπεια και συμμετοχή κόσμου, που οργανώνεται στην πόλη εδώ και πέντε τουλάχιστον αιώνες. Πρόκειται για ένα κράμα του παλιού τοπικού βυζαντινού τυπικού, με επιρροές από τα βενετικά πρότυπα, που κι εκείνα είχαν απώτερη βυζαντινή προέλευση. Το τυπικό αυτό ενσωματώθηκε στις δημόσιες τελετές που οργάνωνε η ίδια η πόλη, και συνεχίζει σήμερα να διοργανώνει ο Δήμος της Κέρκυρας μαζί με την Εκκλησία.

Ένα επίσης ιδιαίτερο χαρακτηριστικό είναι ότι, ήδη από τα χρόνια της Βενετοκρατίας, είχε θεσμοθετηθεί να συνεορτάζεται το Πάσχα των Ορθοδόξων και από την τοπική Καθολική Εκκλησία, πράγμα που ισχύει και σήμερα.

Παράλληλα με τις καθιερωμένες παλιές θρησκευτικές τελετές, έχουν θεσπιστεί, τα τελευταία χρόνια, και ορισμένες μουσικές και λογοτεχνικές εκδηλώσεις από τις φιλαρμονικές, τις χορωδίες και τους πολιτιστικούς φορείς του νησιού μας, εκδηλώσεις που εναρμονίζονται στο κλίμα των ημερών και συμβάλλουν στη λαμπρότητα του εορτασμού.

Κλείνοντας, θα πρέπει να τονίσουμε ότι το Πάσχα γιορτάζεται με απaráμιλλο τρόπο και σ' όλα τα χωριά της κερκυραϊκής υπαίθρου, μέσα στο θαυμάσιο ανοιξιάτικο τοπίο του νησιού μας. Πραγματικά μοναδικές είναι οι Αναστάσιμες λιτανείες που τελούνται κυρίως εντός της διακαινησίμου εβδομάδας. Πρόκειται για ένα ακόμη πανάρχαιο βυζαντινό έθιμο, το οποίο συνδέεται με την ευλογία των αγρών «για την ευφορία των καρπών της γης», και διασώζεται πια μόνο στο Άγιον Όρος, σε ορισμένα νησιά του Αιγαίου και στον Ιόνιο χώρο, τον χώρο που συνδέει αρμονικά την Ανατολή με τη Δύση.

Πάσχα στην Πόλη της Κέρκυρας*

Σάββατο του Λαζάρου

- 11:30** Από τον Ι. Ναό του Αγίου Νικολάου των Γερόντων και Αγίου Λαζάρου, που πανηγυρίζει κατά την ημέρα αυτή, ξεκινούν χορωδιακά σύνολα απ' όλο το νησί, τα οποία ερμηνεύουν τα «Κάλαντα του Λαζάρου». Αφού οι χορωδίες ψάλουν σε διάφορα σημεία του ιστορικού κέντρου, συναντώνται στις 12:30 και ψάλλουν τα Κάλαντα στο Παλαιό Δημαρχείο της πόλης. Η εκδήλωση διοργανώνεται από τον «Φορέα Κορφιάτικης Έκφρασης».
- 20:30** Συναυλία της μπάντας της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας, της παλαιότερης φιλαρμονικής του νησιού, στην αίθουσα του Δημοτικού Θεάτρου.

Κυριακή των Βαΐων

- 11:00** Λιτανεία του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος. Την Κυριακή των Βαΐων, μετά τη Θεία Λειτουργία στον Ι. Ν. του πολιούχου Αγίου, πραγματοποιείται η μεγαλύτερη λιτανεία του Ιερού Σκηνώματος, τόσο σε διάρκεια όσο και σε διαδρομή, περίπου κατά μήκος των παλαιών τειχών της πόλης, προεξάρχοντας του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου. Η λιτανεία θεσπίστηκε το έτος 1629, σε ανάμνηση της θαυματουργικής απαλλαγής του νησιού από την πανώλη.
- 20:30** Συναυλία της Φιλαρμονικής Ένωσης Κέρκυρας «Καποδίστριας» και του Εκκλησιαστικού Τμήματος της «Χορωδίας Κέρκυρας» στον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου στο Παλαιό Φρούριο.

Τα «Κάλαντα του Λαζάρου» στο Παλαιό Δημαρχείο της Πόλης

Μεγάλη Δευτέρα

21:00 Συναυλία της Φιλαρμονικής Εταιρείας «Μάντζαρος», στον Καθολικό Καθεδρικό Ναό των Αγίων Ιακώβου και Χριστοφόρου (Duomo).

Μεγάλη Τρίτη

21:30 Ποιητική - Μουσική βραδιά με θέμα «Από τον Γολγοθά στην Ανάσταση». Διοργανώνεται από τον Οργανισμό Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων (Ο.Κ.Ε.) στο Περιστύλιο των Ανακτόρων.

Μεγάλη Τετάρτη

19:00 Στον Ι.Ν. Αγ. Πάντων στην πόλη, ψάλλεται η **Ακολουθία του Νιπτήρα** από τη Χορωδία Εκκλησιαστικής Μουσικής της Ιεράς Μητροπόλεως «Ο Άγιος Αρσένιος», προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου.

21:00 **Συναυλία Εκκλησιαστικής Μουσικής.** «Λειτουργία των Τυμπάνων (*Mass in Time of War*)» του Franz Joseph Haydn στο Δημοτικό Θέατρο από τη Δημοτική Χορωδία Κέρκυρας «San Giacomo» και την Εθνική Συμφωνική Ορχήστρα της ΕΡΤ.

Μεγάλη Πέμπτη

20:00 Η **τελετή του Νιπτήρα**, στον Καθεδρικό Ναό των Καθολικών των Αγίων Ιακώβου και Χριστοφόρου (*Duomo*), κατά τη διάρκεια της οποίας ο Σεβ. Αρχιεπίσκοπος των Καθολικών κ. Ιωάννης Σπιτέρης πλένει συμβολικά τα πόδια δώδεκα παιδιών. Ακολουθεί, αργά το βράδυ, η τελετή της Αγίας Ώρας (προσκύνηση της Θείας Ευχαριστίας - Παναχράντου Μυστηρίου).

Μεγάλη Παρασκευή

Όλες οι εκκλησίες της πόλης οργανώνουν την περιφορά των Επιταφίων τους, με συγκεκριμένη σειρά και τάξη και με τη συμμετοχή μουσικών σωμάτων, χορωδιών, σχολείων, προσκόπων και άλλων. Οι χορωδίες των Ιερών Ναών και ιδιαίτερα της Μητροπόλεως, καθώς και η Δημοτική Χορωδία, ψάλλουν κατανυκτικά τα «*Εγκώμια*», ενώ τα αρμόζοντα ακροάματα από τις μπάντες των φιλαρμονικών περιλαμβάνουν διασκευές από τα κλασικά έργα: «*Adagio*» του Albinoni, από την Φιλαρμονική Εται-

Η τελετή του Νιπτήρα τη Μεγάλη Πέμπτη, στον Καθεδρικό Ναό των Καθολικών, το Duomo.

ρεία Κέρκυρας («Παλαιά»), τη «*Marcia Funebre*» του Verdi, από την Φ. Ε. Μάντζαρος («Μπλε»), καθώς και την πένθιμη ελεγεία, «*Sventura*» του Mariani και το «*Πένθιμο Εμβατήριο*» του Chopin από τη Φ. Ε. «Καποδίστριας».

ΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΕΠΙΤΑΦΙΩΝ

- 14:00** I.N. Παντοκράτορος (Καμπιέλο)
I.N. Υ.Θ. Σηπλαιωτίσσης (Νέο Φρούριο). Οργάνωση: Ναυτικός Σταθμός
Κέρκυρας
- 15:00** I.N. Αγ. Νικολάου των Λουτρών (Πύλη Αγ. Νικολάου). Οργάνωση: Δ.Ο.Π.Α.Π. –
Π.Ε. Προσκόπων Κέρκυρας
- 16:00** I.N. Αγ. Γεωργίου (Παλαιό Φρούριο). Οργάνωση: Οργανισμός Κερκυραϊκών
Εκδηλώσεων
- 16:30** I.N. Αγ. Παντελεήμονος (Ψυχιατρικό Νοσοκομείο)
- 17:00** I. Μονή Αγ. Ευφημίας (Μον Ρεπος)
- 17:15** I.N. Υ.Θ. Οδηγήτριας – Παναγιοπούλα (Πόρτα Ρεμούνδα). Οργάνωση: Φορέας
Κορφιάτικης Εκφρασης
- 17:30** I. Μονή Υ.Θ. Κασσωπίτρας (Φιγαρέτο)
I.N. Αναλήψεως (Ανάληψη)
I.N. Αγ. Γεωργίου (Μανδούκι)
- 18:00** I.N. Αγ. Πάντων (Πόλεως)
I.N. Αναστάσεως (Α΄ Δημ. Νεκροταφείο)
I.Μονή Αγ. Θεοδώρου (Στρατιά)
- 18:45** I.N. Αγ. Σοφίας (Εβραϊκή)
I.N. Αγ. Τριάδος (Γαρίτσα)
I.N. Αγίων Ιάσωνος και Σωσιπάτρου (Γαρίτσα)
I.N. Αγ. Κων/νου και Ελένης (Κουλίνες)
I.N. Κοιμήσεως Υ.Θ. Μαμάτων (Λόφος Κογεβίνα)
- 19:00** I.N. Αγ. Παρασκευής (Πόρτα Ρεμούνδα)
I.N. Αγ. Αντωνίου (Σηπλιά)
- 19:15** I.N. Αγ. Σπυρίδωνος Σαρόκου (Κωτσέλα)
I.N. Αγ. Ελευθερίου (Πόλεως)
I.N. Υ.Θ. Βλαχερνών (Γαρίτσα)
- 19:45** I.N. Υ.Θ. Φανερωμένης / Παναγία των Ξένων (Πλακάδα του Αγίου)
I.N. Αγίων Τριών Μαρτύρων (Γαρίτσα)

Τη Μεγάλη Παρασκευή, τα φανάρια του Λιστόν
διαχέουν το μοβ χρώμα του πένθους

- 20:15** Ι.Ν. Αγ. Βασιλείου (Πίνια)
Ι.Ν. Αγ. Νικολάου των Γερόντων (Καμπιέλο)
Ι.Ν. Αγ. Ιωάννου του Λάζου (Κεφαλομάντουκο)
Ι.Ν. Αγ. Βαρβάρου (Ποταμός)
Ι.Ν. Αγ. Νικολάου Αλυκών (Αλυκές)
- 20:45** Ι.Ν. Αγ. Ιωάννη (Πιάτσα)
Ι.Ν. Αγίων Ιακώβου & Χριστοφόρου (Καθολική Μητρόπολη / Duomo)
- 21:00** Ι.Ν. Αγ. Σπυρίδωνος. Περιφορά του Επιταφίου μέσα στο Ναό, υπό τους ήχους της
Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας.
- 22:00** Ιερός Μητροπολιτικός Ναός της Υ.Θ. Σπηλαιωτίσης (Σπηλιά)

Ο Επιτάφιος του
Αγίου Σπυρίδωνος και
τμήμα της Ουρανίας,
διακοσμημένης με
αντίγραφα των έργων
του διάσημου ζωγράφου
Παναγιώτη Δοξαρά.

Λιτάνευση του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος το Μέγα Σάββατο,
με τη συμμετοχή και των τριών Φιλαρμονικών της πόλης

Μέγα Σάββατο

06:00 Αναπαράσταση του Σεισμού μετά την Ανάσταση του Κυρίου, που πραγματοποιείται στον Ι.Ν. Υπεραγίας Θεοτόκου Φανερωμένης (Παναγία των Εένων), στην Πλακάδα του Αγίου, ερμηνεύοντας τη σχετική Ευαγγελική περικοπή.

09:00 Λιτάνευση του Ιερού Σκηνώματος του Αγίου Σπυρίδωνος και περιφορά του Επιταφίου του Ιερού Ναού Του. Πρόκειται για την αρχαιότερη λιτανεία του Αγίου, που πραγματοποιείται σε ανάμνηση της θαυματουργικής απαλλαγής του νησιού από τη σιτοδεία, πιθανόν το έτος 1553. Κατά παλαιότατη παράδοση, επειδή το πρωί του Μ. Σαββάτου συνεχίζεται το πένθος της Μ. Παρασκευής, περιφέρεται και ο Επιτάφιος του Ι.Ν., ενώ είναι αξιοσημείωτο ότι ο Άγιος Σπυρίδων λιτανεύεται σε θέση προεξάρχοντος Επισκόπου, δηλαδή προηγείται του Επιταφίου, ακολουθώντας τη βυζαντινή λατρευτική τάξη και ιδιαίτερα εκείνη της Βασιλεύουσας.

Στην περιφορά συμμετέχουν οι μπάντες και των τριών Φιλαρμονικών της πόλης, οι οποίες αποδίδουν τη διασκευή του πένθιμου εμβατηρίου από την όπερα «*Amleto*» του Ιταλού συνθέτη Franco Faccio (Παλαιά), το πένθιμο εμβατήριο «*Calde Lacrimae*» [Καυτά Δάκρυα] του επίσης Ιταλού συνθέτη de Michellis (Μπλε) και τη διασκευή του πένθιμου εμβατηρίου από την «*Ηρωική Συμφωνία*» του Beethoven (Καποδίστριας).

Το σκήνωμα του Αγίου Σπυρίδωνος, μετά τη λιτάνευσή Του στην πόλη, τοποθετείται στη θύρα για τριήμερο προσκύνημα. Πρόκειται για μια επίσης παλαιότατη παράδοση, που πιθανότατα έχει τις ρίζες της στην Κωνσταντινούπολη, όταν ακόμη βρισκόταν το σκήνωμα του Αγίου στον εκεί Ιερό Ναό των Αγίων Αποστόλων. Μάλιστα, στα χρόνια της Βενετοκρατίας, οι μέρες που ήταν «ο Άγιος στη θύρα», θεωρούνταν μέρες ασυλίας.

11:00 Μετά το πέρας της λιτανείας, τελείται ο Εσπερινός της Αναστάσεως στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό και κανονικά, όταν ο Μητροπολίτης ψάλλει τον στίχο «*Ανάστα, ό Θεός, κρῖνον τήν γῆν...*» οι καμπάνες όλων των εκκλησιών της πόλης σημαίνουν χαρμόσυνα και από τα μπαλκόνια των σπιτιών οι κάτοικοι ρίχνουν τα παλιά πήλινα δοχεία.

Πρόκειται για το έθιμο της «Πρώτης Ανάστασης» με τη ρίψη των «μπότ-δων». Οι ρίζες αυτής της συνήθειας είναι πολύ παλιές. Ίσως με τον κρότο από το σπάσιμο να συμβολίζεται η νίκη της ζωής επί του θανάτου. Οι Κερκυραίοι σ' αυτήν την τοπική παράδοση αποδίδουν χριστιανικό περιεχό-μενο, αναπαριστώντας αλληγορικά τον Αναστάσιμο λόγο του Κυρίου «*ἵνα συντρίψω αὐτούς, ὡς σκεύη κεραμέως*».

- 11:01** Στην περιοχή της Πίνιας (Κουκουνάρα), στο παλαιό εμπορικό κέντρο της πόλης, τα τελευταία χρόνια αναβίωσε το έθιμο της «Μαστέλας». Σ' ένα στολισμένο με μυρτιές και κορδέλες βαρέλι γεμάτο νερό, οι περαστικοί ρίχνουν κέρματα, κάνοντας μια ευχή. Με την αναγγελία (κωδωνοκρουσίες) της πρώτης Ανάστασης, ο πρώτος που βουτάει στη «Μαστέλα» λαμβάνει και το περιεχόμενό της, δηλαδή τα κέρματα και το...μπουγέλο. Η εκδήλωση οργανώνεται από τον Οργανισμό Κερκυραϊκών Εκδηλώσεων (Ο.Κ.Ε.).
- 21:00** Ακολουθία της Πασχαλινής Αγρυπνίας στον Καθεδρικό Ναό των Καθολικών (Duomo), με συνοδεία εκκλησιαστικού οργάνου και πολυφωνικής χορωδίας, χοροστατούντος του Σεβ. Αρχιεπισκόπου των Καθολικών κ. Ιωάννη Σπιτέρη. Η τελετή ολοκληρώνεται στις 23:00.
- 22:00** Υποδοχή Αγίου Φωτός του Παναγίου Τάφου. Πραγματοποιείται στο Πεντοφάναρο (Λιστόν) με την παρουσία των τοπικών Αρχών. Το Άγιο Φως μεταφέρεται στον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής, όπου αρχίζει η Ακολουθία της Αναστάσεως του Κυρίου, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου. Τελευταία, έχει καθιερωθεί η τελετή παραλαβής του Αγ. Φωτός από τον καθολικό Αρχιεπίσκοπο, ο οποίος διακόπτει τη λειτουργία για να παραλάβει από τα χέρια του ορθόδοξου Μητροπολίτη το Άγιο Φως, στην πομπή προς το Ναό της Αγ. Παρασκευής στην Πόρτα Ρεμούντα.
- 23:00** Έναρξη Ακολουθίας Παννυχίδος Αναστάσεως στον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής, κοντά στην Πάνω Πλατεία.
- 23:45** Από τον Ι.Ν. της Αγίας Παρασκευής μετάβαση στο Πάλκο της Πάνω Πλατείας για την τελετή της Αναστάσεως, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη Κερκύρας κ.κ. Νεκταρίου. Εκεί τελείται η Ανάσταση και ψάλλεται το «Χριστός Ανέστη», με τις τρεις φιλαρμονικές της πόλης να παινίζουν ταυτόχρονα το εμβατήριο «Ισραηλοί» μέσα σε μια φαντασμαγορική ατμόσφαιρα.

Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία τελείται τη νύχτα στους Ιερούς Ναούς: Αγίων Πάντων, Παναγίας των Εξόνων, Αγ. Ιάσωνος και Σωσίπατρου, Αγ. Τριών Μαρτύρων, Κοιμήσεως Υ.Θ. Μαμάτων, Αγ. Κωνσταντίνου και Ελένης (Κουλίνες) και στις Ιερές Μονές: Υ.Θ. Πλατυτέρας, Αγ. Ευφημίας, Υ.Θ. Κασσωπίτρας (Κανόνι) και Αγ. Θεοδώρου (Στρατιά).

Κυριακή του Πάσχα

09:00-11:00 Στους περισσότερους ναούς της Κέρκυρας τελείται το πρωί η **Αναστάσιμη Θεία Λειτουργία**, κατά παλαιά παράδοση, πιστά βασισμένη στην Ευαγγελική Περικοπή «... *πρωτῆ τῆς μιᾶς Σαββάτων ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον, ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου*». Επίσης, λιτανεύεται η εικόνα της Αναστάσεως του Κυρίου, σύμφωνα με τη βυζαντινή παράδοση, που ισχύει ακόμη σε νησιά του Αιγαίου και στις Σλαβικές ορθόδοξες χώρες.

ΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ

07:15 Ι.Ν. Αγ. Σοφίας (Εβραϊκή)

07:45 Ι. Μητροπολιτικός Ναός της Υ.Θ. Σπηλαιωτίσσης (Σπηλιά)

Ι.Ν. Αγ. Πάντων (Λιστόν)

Ι.Ν. Αγ. Παρασκευής (Πόρτα Ρεμούντα)

08:10 Ι.Ν. Αγ. Ελευθερίου (Κοφινέτα)

08:15 Ι.Ν. Αγ. Σπυρίδωνος Σαρόκου (Κωτσέλα)

08:30 Ι.Ν. Αναλήψεως (Ανάληψη)

Ι.Ν. Αγ. Γεωργίου (Μαντούκι)

Ι.Ν. Υ.Θ. Φανερωμένης - Παναγία των Ξένων (Πλακάδα του Αγίου)

Ι.Ν. Υ.Θ. Βλαχερνών (Γαρίτσα)

08:45 Ι.Ν. Αγ. Βασιλείου (Πίνια)

09:00 Ι.Ν. Αγ. Νικολάου των Γερόντων (Καμπιέλο)

Ι.Ν. Αγ. Ιωάννη (Πιάτσα)

Ι.Ν. Αγ. Αντωνίου (Σπηλιά)

10:00 Ιερό Προσκύνημα Αγ. Σπυρίδωνος. Συμμετέχει η Φιλαρμονική Εταιρεία Κερκύρας (Παλαιά) με το έργο «*Tannhäuser*» του R. Wagner και η Φιλαρμονική Εταιρεία Μάντζαρος με την «*Marcia Trionfale*» του Σ. Κρητικού.

18:00 Ι.Ν. Αγ. Τριάδος (Γαρίτσα)

19:30 Εσπερινός της Αγάπης στον Μητροπολιτικό Ναό, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτη κ.κ. Νεκταρίου, όπου διαβάζεται το Ευαγγέλιο σε όλες τις γλώσσες.

Τρίτη της Διακαινησίμου

18:00 Εναπόθεση του Ιερού Λειψάνου του Αγίου Σπυρίδωνος στη Λάρνακά Του, με την καθιερωμένη παρουσία των Αρχών και τη συμμετοχή των δύο παλαιότερων φιλαρμονικών της πόλης. Τα λεγόμενα «**Μπάσματα του Αγίου**».

Πάσχα στα Χωριά

Την περίοδο του Πάσχα, σε αρκετές Κοινότητες του Δήμου Κέρκυρας οργανώνονται σημαντικές πολιτιστικές εκδηλώσεις, που φορτίζουν ανάλογα την κατανυκτική ατμόσφαιρα.

Τη Μεγάλη Παρασκευή πραγματοποιούνται οι περιφορές των Επιταφίων με τη συνοδεία των Φιλαρμονικών, ενώ το Μεγάλο Σάββατο η Αναστάσιμη Τελετή γιορτάζεται παραδοσιακά στις κεντρικές πλατείες των χωριών με την καθολική συμμετοχή των κατοίκων και πλήθους επισκεπτών.

Η περιφορά της Εικόνας της Αναστάσεως κάθε ενορίας πραγματοποιείται την Κυριακή του Πάσχα το πρωί ή το απόγευμα κατά τον Εσπερινό της Αγάπης ή τη «Νία Δευτέρα». Η Αναστάσιμη περίοδος ολοκληρώνεται πριν τον Εσπερινό της Αναλήψεως (Τετάρτη απόγευμα), που σύμφωνα με την τοπική παράδοση τελείται από τις ενορίες η περιφορά της Εικόνας της Αναστάσεως, η οποία, κατόπιν, φυλάσσεται στη μόνιμη θέση της εντός του ενοριακού Ναού, μέχρι την επόμενη Ανάσταση.

Πρόγραμμα Δημοτικών Ενοτήτων*

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΡΕΛΙΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή στους Σιναράδες τον Επιτάφιο συνοδεύει η Φιλαρμονική Σιναράδων.

Τη Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα) λιτανεία με την Φιλαρμονική Σιναράδων από τον Ι. Ν. Αγίου Νικολάου (κεντρική εκκλησία).

Επίσης, τη Δευτέρα του Πάσχα ξεκινούν λιτανείες από τα χωριά Βάτος, Παννάδες, Κοκκίνι και Πέλεκας και κατευθύνονται αντίστοιχα προς γραφικά εξωκλήσια, όπου ακολουθεί η Θεία Λειτουργία. Παραδοσιακό πανηγύρι πραγματοποιείται το ίδιο απόγευμα στο χωριό Βάτος και στον Πέλεκα με τη συμμετοχή του χορευτικού συλλόγου.

Την Κυριακή του Θωμά γίνεται λιτανεία στο Μάρμαρο.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΧΙΛΛΕΙΩΝ

Σάββατο του Λαζάρου, από τις 5 το απόγευμα και μετά, πλάι στην εκκλησία της Παναγίας στο κέντρο των Κυνοπιαστών, φτιάχνονται τα Βάγια από τις γυναίκες της Ενορίας, οι οποίες αποδίδουν το λαϊκοθρησκευτικό τραγούδι «Καλό 'ναι τ' Άγιος ο Θεός...» (Τα Πάθη του Χριστού σε λαϊκούς στίχους).

Τη Μεγάλη Παρασκευή στους Βαρυπατάδες αναβιώνει το **έθιμο των μπομπόλων**. Εκατοντάδες κελύφη σαλιγκαριών γεμίζονται με λάδι και βαμβάκι, που χρησιμεύει ως φυτίλι. Τα κελύφη αυτά τοποθετούνται αναμμένα κατά μήκος της διαδρομής που περνά ο Επιτάφιος, δημιουργώντας μια έντονα κατανυκτική ατμόσφαιρα.

Οι περιφορές των Επιταφίων στους Κυνοπιάστες, Χρυσίδα και Γαστούρι συνοδεύονται από τις Φιλαρμονικές Κυνοπιαστών και Γαστουρίου.

Τη Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα) η λιτανεία στις Μπενίτσες συνοδεύεται από φιλαρμονική και η λιτανεία της Ενορίας του Βιρού καταλήγει με караβάκι στο γραφικό Ποντικονήσι.

Την Κυριακή του Θωμά πραγματοποιούνται λιτανείες στα χωριά Κυνοπιάστες, Γαστούρι και Αγίους Δέκα.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΑΛΑΙΟΚΑΣΤΡΙΤΩΝ

Η περιφορά του Επιταφίου ξενικά το πρωί από την Ιερά Μονή Παλαιοκαστρίτσας και κατευθύνεται στο λιμάνι της Αλύπας, με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Ένωσης Λιαπάδων, της Φιλαρμονικής Ένωσης Λακώνων και της Χορωδίας του Μουσικού Ομίλου «Οι Λακωνίτες». Το βράδυ της Μ. Παρασκευής η Φ.Ε. Λακώνων και η Χορωδία του Μουσικού Ομίλου «Οι Λακωνίτες» συνοδεύουν την περιφορά του Επιταφίου από τον Ι.Ν. Αγίου Νικολάου στο χωριό Λάκωνες. Στους Λιαπάδες, η περιφορά του Επιταφίου από τον Ι.Ν. Αγίας Αναστασίας Φαρμακολυτρίας γίνεται με τη συμμετοχή της Χορωδίας και της Φιλαρμονικής Λιαπάδων, ενώ στο Σκριπερό πραγματοποιείται αντίστοιχα με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Σκριπερού.

Τη Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα) πραγματοποιείται μεγάλη λιτανεία στους Δουκάδες. Λιτανεία γίνεται και στο Σκριπερό με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Σκριπερού και στους Μακράδες με τη Φιλαρμονική Λακώνων, ενώ ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι.

Τη Νια Παρασκευή γίνεται το πανηγύρι της Ιεράς Μονής Υπεραγίας Θεοτόκου στην Παλαιοκαστρίτσα, με τη συμμετοχή της Χορωδίας του Πολιτιστικού Συλλόγου και της Εκκλησίας Λακώνων.

Η λιτανεία της Ενορίας του Βιρού καταλήγει με караβάκι
στο γραφικό Ποντικονήσι

Την Κυριακή του Θωμά στην Κρήνη, η λιτανεία συνοδεύεται από τη φιλαρμονική και τη χορωδία και ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι στην πλατεία του χωριού με τη συμμετοχή του χορευτικού «Κρήνης».

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΦΑΙΑΚΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή η περιφορά του Επιταφίου στους Πουλάδες γίνεται με συνοδεία της Φιλαρμονικής Κορακιάνας. Τον Επιτάφιο της Άνω Κορακιάνας συνοδεύει η Φιλαρμονική και χορωδία.

Τη Δευτέρα του Πάσχα πραγματοποιείται μία από τις παλαιότερες λιτανείες της υπαίθρου της Κέρκυρας στην Άνω Κορακιάνα με τη συνοδεία της Φιλαρμονικής. Επίσης, στα Γαζάτικα τη λιτανεία τη συνοδεύει Φιλαρμονική.

Την Τρίτη του Πάσχα πραγματοποιείται λιτανεία στον Άγιο Μάρκο, με συνοδεία της Φιλαρμονικής Κορακιάνας.

Λιτανείες πραγματοποιούνται, ακόμη, την Παρασκευή της Ζωοδόχου Πηγής στον εορτάζοντα ναό της Κάτω Κορακιάνας και την Κυριακή του Θωμά στο Σωκράκι.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΘΙΝΑΛΙΩΝ

Στο χωριό Επίσκεψη, την παραμονή του Λαζάρου, ψάλλονται τα παραδοσιακά “Κάλαντα του Λαζάρου”.

Τη Μεγάλη Παρασκευή τον Επιτάφιο της Επίσκεψης συνοδεύει Φιλαρμονική και χορωδία, ενώ τον επιτάφιο της Αχαράβης η Φιλαρμονική Θιναλίων.

Τη Δευτέρα του Πάσχα γίνονται Λιτανείες στα χωριά Κληματιά και Νυμφές.

Την Κυριακή του Θωμά πραγματοποιείται λιτανεία και παραδοσιακό πανηγύρι στο χωριό Επίσκεψη.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Την Τρίτη του Πάσχα πραγματοποιείται λιτανεία στους Πάγους με τη συνοδεία φιλαρμονικής και χορωδίας. Ακολουθεί (το απόγευμα) παραδοσιακό πανηγύρι.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΕΣΠΕΡΙΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή στα χωριά Αυλιώτες, Καρουσάδες και Σιδάρι η περιφορά του Επιταφίου πραγματοποιείται με τη συνοδεία φιλαρμονικών.

Τη Δευτέρα του Πάσχα πραγματοποιείται λιτανεία στους Περουλάδες, τους Κυπριανάδες και τους Καρουσάδες με τη συνοδεία φιλαρμονικής.

Στα χωριά Αυλιώτες και Μαγουλάδες γίνονται λιτανείες την Τρίτη του Πάσχα και ακολουθεί (το απόγευμα) παραδοσιακό πανηγύρι.

Στο χωριό Καβαλλούρι πραγματοποιείται λιτανεία την Παρασκευή του Πάσχα (της Ζωοδόχου Πηγής) και ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι.

Την Κυριακή του Θωμά στο Σιδάρι λιτανεύεται η εικόνα της «Ψηλαφήσεως» με τη συμμετοχή φιλαρμονικών και χορωδιών και ακολουθεί παραδοσιακό πανηγύρι. Λιτανεία και πανηγύρι επίσης πραγματοποιείται στο χωριό Βαλανειό.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΑΣΣΩΠΑΙΩΝ

Τη Μεγάλη Παρασκευή περιφορά του επιταφίου και της θαυματουργής εικόνας της Παναγίας από τον Ι.Ν. της Παναγίας της Κασσωπίτρας.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΚΟΡΙΣΣΙΩΝ

Τη Νια Παρασκευή λιτανεύεται η Εικόνα της Αναστάσεως στον Μαραθιά. Την Κυριακή του Θωμά γίνεται λιτανεία στους Αργυράδες.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΜΕΛΙΤΕΙΕΩΝ

Στον Αγ. Ματθαίο η Περιφορά του Επιταφίου γίνεται με τη συνοδεία της Φιλαρμονικής. Λιτανεία, επίσης, πραγματοποιείται τη Δευτέρα του Πάσχα.

Περιφορά της Αναστάσιμης Εικόνας γίνεται την Κυριακή του Θωμά στους Βουνιατάδες, στον Άγιο Ματθαίο και στη Στρογγυλή.

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΛΕΥΚΙΜΜΑΙΩΝ

Μεγάλη Παρασκευή

Περιφορά των Επιταφίων στους οικισμούς Κάβου, Μελικίων, Ποταμιού, Αγ. Θεοδώρων και Παναγίας Λευκίμμης με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκίμμης (Φ.Ε.Λ.). Επίσης, περιφορά των Επιταφίων στους οικισμούς Ριγγλάδων και Αναπλάδων με τη συμμετοχή της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμμαίων (Μ.Κ.Ε.Λ.), της Χορωδίας Λευκίμμης και του Χορευτικού Συλλόγου Λευκίμμης «ΦΑΕΘΩΝ».

Μέγα Σάββατο

10:45 Αναπαράσταση του εθίμου «Πρώτη Ανάσταση» με ρίψη των μπόττηδων από τον Χορευτικό Σύλλογο Λευκίμμης «ΦΑΕΘΩΝ» και με τη συμμετοχή της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμμαίων (Μ.Κ.Ε.Λ.), στο Πλακάδο της εκκλησίας Αγίου Αρσενίου.

Δευτέρα του Πάσχα (Νια Δευτέρα)

10:30 Λιτανεία κατά μήκος του κεντρικού ιστού της Λευκίμμης (έναρξη Μελίκια, Ποτάμι, Αγ. Θεόδωροι και Παναγία) με τη συμμετοχή της Φιλαρμονικής Εταιρείας Λευκίμμης (Φ.Ε.Λ.). Δέηση στη γέφυρα του Ποταμιού.

11:00 Λιτανεία κατά μήκος των χωριών Ριγγλάδες και Αναπλάδες με τη συμμετοχή της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμναίων (Μ.Κ.Ε.Λ.). Επίσης, λιτανεία πραγματοποιείται στους Βιταλάδες.

Νια Παρασκευή (Ζωοδόχου Πηγής)
Λιτανεία στα Κρητικά.

Κυριακή του Θωμά

21:00 Συναυλία της μπάντας της Μουσικής Καλλιτεχνικής Ένωσης Λευκιμναίων (Μ.Κ.Ε.Λ.) στον χώρο των παλαιών αποθηκών στις Αλυκές.

Αξίζει να επισκεφθείτε

Στα στενά πλαίσια ενός εντύπου δεν μπορεί να συμπεριληφθεί ο πλούτος ενός ολόκληρου νησιού με τόσο ξεχωριστή και ποικιλόμορφη παράδοση.

Ελπίζουμε το μικρό αυτό φυλλάδιο να σταθεί αφορμή για να ανακαλύψετε μόνοι σας τις ομορφιές του τόπου μας και κυρίως για να αποκτήσετε ένα επιπλέον κίνητρο να ξανάρθετε στο φιλόξενο νησί μας!

Παλαιά Πόλη της Κέρκυρας

Αποτελεί τη μοναδική τέτοιας έκτασης ελληνική πόλη που διατηρεί σχεδόν το σύνολο του ιστορικού οικιστικού ιστού της, με κτίσματα των 17ου-19ου αι., αναδεικνύοντας την ιδιαίτερη ιστορική συγκυρία που τη διαμόρφωσε. Η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας και τα δύο φρούρια (παλιό και νέο) ανήκουν πλέον στα Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς της UNESCO. Την εγγραφή στον κατάλογο της UNESCO συνοδεύει η "δήλωση εξαιρετικής παγκόσμιας σημασίας" που μεταξύ άλλων αναφέρει: «Το σύνολο που απαρτίζουν οι οχυρώσεις και η Παλιά Πόλη της Κέρκυρας βρίσκεται σε στρατηγική θέση στην είσοδο της Αδριατικής Θάλασσας. [...] Λόγω της ιστορικής διαδρομής έχει δεχτεί πλήθος επιρροών και αποτελεί ένα μοναδικό κράμα διαφορετικών ανθρώπινων εγκαταστάσεων. [...] Σε πολλές περιπτώσεις, διαδραμάτισε πρωταγωνιστικό ρόλο στην υπεράσπιση της Βενετικής θαλάσσιας Αυτοκρατορίας, απέναντι στις στρατιές της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Η Κέρκυρα αποτελεί ένα άριστο παράδειγμα οχυρωματικής αρχιτεκτονικής σχεδιασμένο από τον αρχιτέκτονα Sanmichelli, η αξία του οποίου αποδείχθηκε εμπράκτως μέσα από την θετική έκβαση των εκάστοτε εχθροπραξιών. Η Κέρκυρα έχει μια ιδιαίτερη ταυτότητα που αντανακλάται στο σχεδιασμό του συστήματος των οχυρώσεών της και στο κτιριακό δυναμικό της. Για όλους αυτούς τους λόγους συγκαταλέγεται στις σημαντικές Μεσογειακές οχυρωμένες πόλεις-λιμάνια.»

Παλιό Φρούριο

Κόσμημα της οχυρωματικής τέχνης, τόσο της βυζαντινής εποχής, όσο και της βενετικής, αποτελεί το οχυρό του Παλαιού Φρουρίου (1). Στο φυσική αυτή οχυρή θέση αναπτύχθηκε, μετά τον 6ο αι., η βυζαντινή και μεσαιωνική πόλη του νησιού ύστερα από τη μεταφορά της πρωτεύουσας από την αρχαία Παλαι-

όπολη, η οποία ήταν —λόγω της θέσης της— περισσότερο εκτεθειμένη στις επιδρομές. Τις οχυρωματικές εργασίες των Βυζαντινών ενίσχυσαν οι Βενετοί (15ο -16ο αι.) ανοίγοντας μεταξύ άλλων και τάφρους για να αυξήσουν την αμυντική ικανότητα του φρουρίου. Δύο μεγάλοι προμαχώνες υψώνονται δεξιά και αριστερά της κεντρικής πύλης, ενώ οι δύο μεγάλοι πύργοι (της Ξηράς και της Θάλασσας) χτίστηκαν πάνω στις δύο κορυφές, που έδωσαν στην πόλη το βυζαντινό της όνομα, Κορυφώ, μια ονομασία που τελικά επικράτησε για ολόκληρο το νησί (Corfu).

Στο εσωτερικό του Παλαιού Φρουρίου διατηρούνται επιβλητικά κτίρια κατασκευασμένα από τους Βενετούς και του Άγγλου, για την εξυπηρέτηση των στρατιωτικών τους αναγκών: μια βενετική φυλακή (1786), η οποία στη συνέχεια επεκτάθηκε από τους Άγγλους, οι πρώην αγγλικοί στρατώνες (1840) που στεγάζουν τα Γενικά Αρχεία του Κράτους και τη Δημόσια Βιβλιοθήκη, το πρώην βρετανικό αναρρωτήριο, όπου στεγάζεται το Τμήμα Μουσικών Σπουδών του Ιονίου Πανεπιστημίου καθώς και το πρώην βρετανικό νοσοκομείο, στο κέντρο περίπου της ακρόπολης, το οποίο ανήκει και αυτό στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και αναμένει την αξιοποίησή του. Στο τμήμα του Φρουρίου το λεγόμενο Βερσιάδα, δεσπόζει ο πανεπιστημιακός ναός του Αγίου Γεωργίου, ο οποίος κατασκευάστηκε το 1840 από τον Αρμοστή Howard Douglas και αποτελούσε τον καθεδρικό ναό των Άγγλων. Σ' έναν καλαίσθητο χώρο της εισόδου του Φρουρίου εκτίθεται η «Βυζαντινή Συλλογή Κέρκυρας» που περιλαμβάνει εικόνες και ψηφιδωτά, ενώ στη γέφυρα της ξηράς τάφρου υπάρχει ο ναύσκος της Madonna del Carmine, όπου φιλοξενούνται εκθέσεις ζωγραφικής, φωτογραφίας κλπ.

Στα βόρεια της ακρόπολης υπάρχει το Μαντράκι, ένα μικρό λιμανάκι-βάση σήμερα του Ιστιοπλοϊκού Ομίλου, ενώ η ένυδρη τάφρος (Contra Fossa) αποτελεί

αραξοβόλι για τις βάρκες των ερασιτεχνών αλιέων. Από τις εντυπωσιακές επάλλξεις του Φρουρίου και ιδιαίτερα από την κορυφή του Πύργου της Ξηράς (Σταυρός) ο επισκέπτης έχει πανοραμική θέα της πόλης αλλά και της απέναντι ηπειρωτικής ακτής. Τηλ.: 26610 33324 και 48310

Νέο Φρούριο

Όταν η βυζαντινή-μεσαιωνική πόλη επεκτάθηκε και εκτός του Παλαιού Φρουρίου, έγινε επιτακτική ανάγκη η προστασία της, την οποία δεν μπορούσε να εξασφαλίσει το Παλαιό Φρούριο. Έτσι, στο λόφο του Αγίου Μάρκου άρχισε να κτίζεται από τους Βενετούς το Νέο Φρούριο (2). Η οικοδόμησή του ξεκίνησε το 1576 και ολοκληρώθηκε το 1645. Το Φρούριο αυτό και τα γύρω οχυρά αποτέλεσαν την κυριότερη θέση των υπερασπιστών της πόλης της Κέρκυρας κατά την πολιορκία των Τούρκων το 1716. Τμήματα των τειχών του καταστράφηκαν από τους Άγγλους την περίοδο που αποχώρησαν από το νησί, λόγω της Ένωσης της Επτανήσου με την Ελλάδα. Η Πύλη του είναι διακοσμημένη με ανάγλυφο Λέοντα του Αγίου Μάρκου, το έμβλημα της Βενετίας. Υπάρχουν δύο αγγλικοί στρατώνες, ο ένας δίπλα στην Πύλη και ο άλλος στο δεύτερο επίπεδο, στο κέντρο της ακρόπολης, ενώ υπάρχει και ένας ναός, πιθανότατα του 17ου αι., η Παναγία η Σηπλαιώτισσα. Σήμερα στο χώρο του Νέου Φρουρίου στεγάζεται ο Ναυτικός Σταθμός του Πολεμικού Ναυτικού, ενώ περιοδικά φιλοξενούνται εκθέσεις φωτογραφίας και ζωγραφικής, καθώς και άλλες καλλιτεχνικές δραστηριότητες. Τηλ.: 26610 44444

Ναός Αγίου Σπυρίδωνος

Κέντρο της θρησκευτικής ζωής του νησιού, ο ναός του Αγίου Σπυρίδωνος αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μεταβυζαντινά μνημεία της πόλης. Κτίστηκε το έτος 1589. Είναι μονόκλιτη ξυλόστεγη βασιλική

επτανησιακού ρυθμού, κτητορική άλλοτε της οικογένειας Βούλγαρη, που κατείχε και το σκήνωμα του Αγίου. Έχει εντυπωσιακό πυργοειδές καμπαναριό, (4) το οποίο μοιάζει εξαιρετικά με το καμπαναριό της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου των Ελλήνων στη Βενετία (San Giorgio dei Greci). Στο ναό υπάρχουν ανεκτίμητα κειμήλια και «τάματα». Το λείψανο του Αγίου Θαυματουργού Σπυρίδωνα φυλάσσεται σε μία αργυρή πολυτελή λάρνακα (3), έργο του 19ου αιώνα, που βρίσκεται τοποθετημένη στα δεξιά του Ιερού, αποτελώντας ουσιαστικά ένα παρεκκλήσι. Τηλ.: 26610 39779, 33059

Μητροπολιτικός Ναός Υ.Θ. Σηλαιώτισσας & Αγίου Βλασίου

Επτανησιακή τρίκλιτη βασιλική με αναγεννησιακά στοιχεία στην εξωτερική όψη της. Κτίστηκε το έτος 1577 στο σημείο όπου βρισκόταν παλαιότερος ναός του Αγίου Βλασίου. Είναι αφιερωμένος στην Υ.Θ. Σηλαιώτισσα αλλά και στην Αγία Θεοδώρα την Αυγούστα, Αυτοκράτειρα του Βυζαντίου, η οποία αναστήλωσε τις εικόνες μετά τη λήξη της εικονομαχίας. Το λείψανό της φυλάσσεται ακέραιο σε ασημένια λάρνακα στο εσωτερικό του ναού. Αξιόλογο είναι το τέμπλο του ναού και καθώς και μια σειρά από αγιογραφίες. Κατά την Κυριακή της Ορθοδοξίας, ημέρα που τιμάται η αναστήλωση των εικόνων, γίνεται λιτάνευση του σκηνώματος της Αγίας Θεοδώρας. Τηλ.: 26610 37008

Καθολικός καθεδρικός ναός (Duomo)

Στην πλατεία Δημαρχείου βρίσκεται ο Καθολικός Καθεδρικός Ναός (Duomo), αφιερωμένος στους Αγίους Ιάκωβο και Χριστόφορο, που εξυπηρετεί τις ανάγκες της πολυπληθούς καθολικής κοινότητας του νησιού. Υπήρχε από τον 15ο αι., ήταν ήδη από το 1632 καθεδρικός ναός των καθολικών, ενώ το 1658 ανακαι-

νίστηκε εκ βάθρων. Είναι μονόκλιτος με έξι πλευρικά παρεκκλήσια. Κατά το Β' παγκόσμιο πόλεμο βομβαρδίστηκε, με αποτέλεσμα να καταστραφεί το εσωτερικό του. Οι εργασίες αναστήλωσης ολοκληρώθηκαν το 1970. Πλατεία Μ. Θεοτόκη (Παλαιού Δημαρχείου), τηλ.: 26610 30271

Αγγλικανική εκκλησία

Ο Αγγλικανικός Ναός (Holy Trinity Church) εξυπηρετεί τις ανάγκες της αγγλικανικής κοινότητας του νησιού. Στεγάζεται σε τμήμα της Ιονίου Βουλής, από το 1864. Ιόνιος Βουλή, τηλ.: 26610 31467

Εβραϊκή Συναγωγή

Η πρώτη παρουσία των Εβραίων στην Κέρκυρα

αναφέρεται το 12ο αι. και, μέχρι την περίοδο της γερμανικής κατοχής, η κοινότητα αριθμούσε σχεδόν δύο χιλιάδες μέλη. Το σημερινό κτίριο της Εβραϊκής Συναγωγής, βρίσκεται περίπου στο κέντρο της παλιάς εβραϊκής συνοικίας, είναι ιταλικού τύπου και οικοδομήθηκε τον 19ο αιώνα, πάνω σε παλαιότερο κτίσμα.

Ανάκτορα Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου

Στη βόρεια πλευρά της Σπινάδας βρίσκεται το σπουδαιότερο ίσως μνημείο της βρετανικής περιόδου: τα Ανάκτορα Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου (5), χαρακτηριστικό δείγμα της βρετανικής νεοκλασικής αρχιτεκτονικής. Κτίστηκε την περίοδο 1819-1823 από τον Άγγλο Αρμοστή Th. Maitland, υπό την επίβλεψη του μηχανικού George Whitmore. Το ανά-

κτορο χρησιμοποιήθηκε, μεταξύ άλλων, ως κατοικία των Άγγλων Αρμιοτών, ως έδρα της Ιονίου Γερουσίας και ως έδρα του Τάγματος των Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου. Η είσοδος του κοσμεύεται με περιστύλιο δωρικού ρυθμού που διακόπτεται από δύο μεγαλοπρεπείς πύλες, του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στα δεξιά και του Αγίου Γεωργίου στα αριστερά. Εσωτερικά το κτίριο κοσμεύεται από γλυπτά και ζωγραφικές παραστάσεις. Στην ανατολική πλευρά του υπάρχει ο λεγόμενος «Κήπος του Λαού», χώρος περιπάτου και αναψυχής. Τα ανάκτορα σήμερα στεγάζουν το Μουσείο Ασιατικής Τέχνης και την Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας. Τηλ.: 26610 30443

Μουσείο Ασιατικής Τέχνης

Στεγάζεται στα Ανάκτορα των Αρχαγγέλου Μιχαήλ και Αγίου Γεωργίου. Αποτελεί το μοναδικό μουσείο στην Ελλάδα που είναι αφιερωμένο αποκλειστικά στην τέχνη της Κεντρικής Ασίας, Άπω Ανατολής και Ινδίας. Περιλαμβάνει 15.000 αντικείμενα ασιατικής τέχνης που προέρχονται από δωρεές ιδιωτικών συλλογών. Τον πυρήνα του Μουσείου αποτέλεσε η συλλογή του Γρηγορίου Μάνου (1850-1928), ο οποίος διετελέσε πρέσβης της Ελλάδας στην Αυστρία. Στις δύο πτέρυγες του πρώτου ορόφου αναπτύσσονται οι μόνιμοι εκθεσιακοί χώροι του Μουσείου. Στην ανατολική ή ονομαζόμενη Κινέζικη Πτέρυγα Γρ. Μάνου εκτίθεται τμήμα της κινέζικης συλλογής, και στη δυτική, γνωστή ως πτέρυγα Νικολάου Χατζηβασιλείου, παρουσιάζονται εκθέματα από την Ινδία, την ελληνο-βουδιστική τέχνη της Γκανάρα (αρχαίο Πακιστάν), την Καμπούτζη, το Σιάμ (Ταϊλάνδη), το Νεπάλ, το Θιβέτ και την Ιαπωνία. Οι τρέχουσες εκθέσεις του μουσείου επικεντρώνονται στα ιαπωνικά τυπώματα και κυλίνδρους με τίτλο «Απαγορευμένες απολαύσεις στο Έντο», ενώ στο ισόγειο, σε συνεργασία με την Αστρονομική Εταιρεία Κέρκυρας, παρουσιάζεται

έκθεση με τίτλο «Παύλος Μωραΐτης - Καλλιτεχνικές Απεικονίσεις Επιστημονικού Λόγου». Τηλ.: 26610 30443. www.matk.gr

Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας - Μόνιμη Συλλογή

Έναν πυρήνα τέχνης και πολιτισμού αποτελεί για την Κέρκυρα η Πινακοθήκη, με τον εικαστικό της πλούτο, αλλά και τις σύγχρονες εκθέσεις και δράσεις της. Στεγάζεται στα Ανάκτορα Αρχαγγέλου Μιχαήλ & Αγίου Γεωργίου. Στις αίθουσές της φιλοξενούνται έργα σπουδαίων Επτανήσιων κυρίως ζωγράφων, που καθόρισαν την εξέλιξη της Ελληνικής τέχνης από τον 17ο έως και τον 20ο αιώνα (6).

Τηλ.: 26610 48690, www.artcorfu.com

Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας - Περιοδικές Εκθέσεις

Στις αίθουσες του Περιστευλίου η Πινακοθήκη Δήμου Κέρκυρας παρουσιάζει έκθεση ζωγραφικής της Jovanka Stanojevic, ενώ στο ισόγειο υδατογραφίες και σχέδια της Felicity Baxter που απεικονίζουν άνθη και φυτά της Κέρκυρας.

Αρχαιολογικό Μουσείο *

Μερικά από τα πιο εντυπωσιακά εκθέματά του αποτελούν το περίφημο αέτωμα της Γοργούς (7) από τη δυτική όψη του δωρικού ναού της Αρτέμιδας (590-580 π.Χ.), το αρχαϊκό λιοντάρι του Μενεκράτη (τέλη 7ου αι. π.Χ.), το οποίο βρέθηκε στο κυκλικό κενοτάφιο του Μενεκράτη, καθώς και το αριστερό τμήμα του αρχαϊκού αετώματος του Διονύσου (500 π.Χ.), που βρέθηκε στην περιοχή Φιγαρέτο και εικονίζει με ζωντάνια μια σκηνή Διονυσιακού συμποσίου. Στο Μουσείο υπάρχουν πολλά αξιόλογα έργα της αρχαϊκής περιόδου, αλλά και ευρήματα της Παλαιολιθικής Εποχής καθώς και της Εποχής του Χαλκού, όπως ακόμα και νεότερα ευρήματα της Ελληνιστικής και Ρωμαϊκής περιόδου. Βράϊλα Αρμένη 1, τηλ. 26610- 30680

*Το μουσείο θα παραμείνει κλειστό την περίοδο του Πάσχα, λόγω ανακαίνισης.

Βυζαντινό Μουσείο Αντιβουνιώτισσας

Το Μουσείο στεγάζεται σε ένα από τα χαρακτηριστικότερα εκκλησιαστικά μνημεία της πόλης της Κέρκυρας, το οποίο βρισκόταν ήδη σε λειτουργία από τον 15ο αιώνα. Ο ναός, αφιερωμένος στην Υπεραγία Θεοτόκο «Κυρά Αντιβουνιώτισσα», ήταν ιδιωτικός. Το 1979 οι κερκυραϊκές κτητορικές οικογένειες Μυλωνοπούλου, Ριζικάρη και Σκάρπα δωρίζουν στο ελληνικό κράτος το συγκρότημα της Αντιβουνιώτισσας με τα πλούσια κινητά του εξαρτήματα (εικόνες, κειμήλια κ.ά.) με τον όρο να λειτουργήσει και ως μουσείο. Είναι το αρχαιότερο, πληρέστερο και καλύτερα διατηρη-

μένο παράδειγμα «Επτανησιακής Βασιλικής». Εκτίθεται μόνιμα πλούσια και σημαντική συλλογή φορητών εικόνων και κειμηλίων. Η συλλογή περιλαμβάνει σημαντικά έργα επωνύμων και ανωνύμων καλλιτεχνών (8), από τον 15ο αιώνα και αντιπροσωπεύει πλήρως έξι αιώνες θρησκευτικής καλλιτεχνικής έκφρασης και δημιουργίας στην Κέρκυρα αλλά και τα Επτάνησα. Η Αντιβουνιώτισσα δεν έχασε ποτέ το λατρευτικό της χαρακτήρα και λειτουργείται δύο φορές το χρόνο σε Θεομητορικές εορτές, στις 26 Δεκεμβρίου και στις 23 Αυγούστου. Αποτελεί τη μοναδική περίπτωση «ναού και μαζί μουσείου» στην Ελλάδα, συνδυάζοντας αρμονικά τις δύο λειτουργίες στον ίδιο μνημειακό χώρο. Αρσενίου (Μουράγια), τηλ.: 26610 38313, www.antivouniotissamuseum.gr

Μουσείο Χαρτονομισμάτων

Μοναδικό στο είδος του Μουσείο στην Ελλάδα. Λειτουργεί από το 1981. Στεγάζεται σε μια ειδικά διαμορφωμένη πτέρυγα του κτιρίου της πρώτης Τράπεζας στον ελληνικό χώρο, της Ιονικής. Περιλαμβάνει μια αξιόλογη συλλογή από σπάνια χαρτονομίσματα, καθώς και μήτρες εκτύπωσης, φωτογραφίες, μακέτες κ.ά. Μεταξύ των εκθεμάτων υπάρχει και ένα κινέζικο χαρτονόμισμα (μεταξοτυπία του 1300 περίπου), ένα από τα παλαιότερα που σώζονται σε παγκόσμιο επίπεδο. Λειτουργεί έκθεση αρχαιακού υλικού του Ιστορικού Αρχείου της Alpha Bank που φέρει τον τίτλο «Η Ιονική Τράπεζα και το Εκδοτικό της Προνόμιο [1839-1920]». Κτίριο της Alpha Bank, στην Πλακάδα του Αγίου (Πλ. Ηρώων). Τηλ.: 26610 41552

Μουσείο Διονυσίου Σολωμού (Εταιρεία Κερκυραϊκών Σπουδών)

Πρόκειται για την κατοικία που έζησε τα περισσότερα και παραγωγικότερα χρόνια της ζωής του στη Κέρκυρα (από το 1828 έως το 1857, έτος θανάτου του) ο

εθνικός μας ποιητής Διονύσιος Σολωμός. Λειτουργεί ως μουσείο και έδρα της «Εταιρείας Κερκυραϊκών Σπουδών». Στον εκθεσιακό χώρο του διασώζονται διάφορα ενθύμια και κειμήλια (προσωπικά είδη του ποιητή αλλά και φωτογραφίες που σχετίζονται με τη ζωή και το έργο του). Αρσενίου 2, Μουράγια, τηλ.: 26610 30674, www.eksmouseiosolomou.gr

Αναγνωστική Εταιρία Κέρκυρας

Αποτελεί το αρχαιότερο πνευματικό ίδρυμα της νεότερης Ελλάδας (9). Ιδρύθηκε το 1836 από νέους επιστήμονες, στο πρότυπο της ομώνυμης Εταιρείας της

Γενεύης. Μέλη της υπήρξαν οι ποιητές Δ. Σολωμός και Α. Κάλβος, ο Ι. Πολυλάς, ο Λ. Μαβίλης και πολλές άλλες αξιόλογες προσωπικότητες, των γραμμάτων, των Τέχνων, των επιστημών και της πολιτικής. Σταδιακά απέκτησε μια ιδιαίτερως σημαντική επισκέψιμη βιβλιοθήκη, επτανησιακού κυρίως ενδιαφέροντος. Είναι μέλος της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Σωματείων και Ιδρυμάτων «Europa Nostra» και βραβευμένη για το έργο της από την Ακαδημία Αθηνών (1978). Διοργανώνει ποικίλες πολιτιστικές δραστηριότητες, που βασικό σκοπό έχουν τη διάδοση και ανάδειξη του Επτανησιακού πολιτισμού. Καποδιστρίου 120, τηλ.: 26610 39528, www.anagnostikicorfu.com

Μουσείο Μουσικής «Νικόλαος Χαλικιόπουλος Μάντζαρος»

Το Μουσείο της Φιλαρμονικής Εταιρείας Κέρκυρας αποτελεί το μοναδικό του είδους του στην Ελλάδα και εγκαινιάστηκε τον Σεπτέμβριο του 2010, ακριβώς 170 έτη μετά την ίδρυση της Φιλαρμονικής. Το Μουσείο σκιαγραφεί την πορεία του Ιδρύματος μέσα στους δύο αιώνες αδιάκοπης δράσης, παρουσιάζοντας

σημαντικά τεκμήρια, όπως όργανα, προσωπογραφίες, μαθητολόγια, φωτογραφικό υλικό, παρτιτούρες (π.χ. του Ν. Μάντζαρου), ηχητικά ντοκουμέντα, καθώς και εικαστικά έργα καλλιτεχνών. Νικηφόρου Θεοτόκη 10, τηλ.: 26610 39289 (εσωτ. 6), www.fek.gr

«Casa Parlante»

Στο ιστορικό κέντρο της πόλης της Κέρκυρας, στην οδό Νικηφόρου Θεοτόκη, συναντάμε το «Casa Parlante». Πρόκειται για ένα αρχοντικό του 19ου αιώνα που ζωντανεύει και διηγείται την ιστορία του φιλοδοξώντας να αναπαραστήσει την καθημερινότητα των αστικών οικογενειών του νησιού στις διάφορες εκφάνσεις της. Πρόκειται για ένα ιδιαίτερο μουσείο που προσφέρει στον επισκέπτη ένα ταξίδι στο χρόνο. Νικηφόρου Θεοτόκη 16, τηλ.: 26610 49190, www.casaparlante.gr

Ναός των Αγίων Αποστόλων Ιάσωνος και Σωσιπάτρου

Το σημαντικότερο μνημείο της βυζαντινής περιόδου στην Κέρκυρα. Ο ναός είναι αφιερωμένος στους Αγίους Αποστόλους Ιάσωνα και Σωσίπατρο (10),

μαθητές του Αποστόλου Παύλου, που εισήγαγαν το χριστιανισμό στην Κέρκυρα. Χτίστηκε γύρω στο 1.000 μ.Χ., στην περιοχή του Ανεμόμυλου, στον τύπο του δικιόνιου σταυροειδούς εγγεγραμμένου ναού. Από τις τοιχογραφίες του εσωτερικού του σώζονται ελάχιστα δείγματα. Μέσα στο ναό βρίσκονται οι τάφοι των δύο Αποστόλων καθώς και τεμάχια από τα ιερά τους λείψανα. Ανεμόμυλος- Γαρίτσα, τηλ.: 26610 27894

Κανόνι

Στα νότια της χερσονήσου της Παλαιόπολης βρίσκεται η μαγευτική τοποθεσία Κανόνι. Λέγεται ότι ονομάστηκε έτσι ύστερα από την τοποθέτηση εκεί συστοιχίας πυροβολικού από τους Γάλλους το 1798. Ένα από τα κανόνια της πυροβολαρχίας σώζεται ακόμη. Κάτω από την περιοχή αυτή βρίσκεται το μοναστήρι των Βλαχερνών (11) του 17ου αι.. Από την προκυμαία μπορεί κανείς να επισκεφθεί το Ποντικονήσι, στο οποίο υπάρχει το γραφικό παρεκκλήσι του Παντοκράτορα.

Παλαιόπολη (Mon Repos)

Εξαιρετικό άλσος, αρχαιολογικός χώρος, θερινή κα-

τοικία των Αρμοστών, πνεύμονας ζωής για την πόλη, χώρος περιπάτου και αναψυχής, ιδιαίτερα αγαπητός στους Κερκυραίους. Βρίσκεται στην περιοχή που είχε ιδρυθεί η αρχαία πόλη. Περιλαμβάνει την έπαυλη Mon Repos (12), ενδιαφέρον κτίσμα νεοκλασικού ρυθμού, που χτίστηκε ύστερα από επιθυμία του βρετανού Αρμοστή Φρ. Άνταμ, και που χρησίμευσε αρχικά ως θερινή κατοικία των Αρμοστών και αργότερα, ως θερινή κατοικία της ελληνικής βασιλικής οικογένειας, έως την κατάργηση της βασιλείας στην Ελλάδα. Το Mon Repos σήμερα φιλοξενεί τμήμα του Αρχαιολογικού Μουσείου. Επιπλέον ο σπάνιος κήπος του περιλαμβάνει περίπου 2000 είδη φυτών, που προέρχονται από τις αγγλικές αποικίες. Τηλ.: 26610 20980

Μονή Πλατυτέρας

Ιδρύθηκε το έτος 1743 από τον Λευκαδίτη ιερομόναχο Χρύσανθο Συρόπουλο και σ' όλη την πορεία της, συνδέεται με τη γενικότερη τοπική ιστορία, αναπτύσσοντας συνάμα σημαντική λατρευτική, ποιμαντική και φιλανθρωπική δράση. Ιδιαίτερες σχέσεις με τη Μονή ανέπτυξε η οικογένεια Καποδίστρια. Ο πατέρας του

Ιωάννη Καποδίστρια Αντώνιος-Μαρία, ο αδελφός του Αυγουστίνος, αλλά και ο ίδιος ο Κυβερνήτης είναι θαμμένοι εκεί. Στη Μονή υπάρχουν επίσης οι τάφοι του Φώτου Τζαβέλλα, του Ανδρέα Μουστοξύδη, αλλά και των περισσότερων Μητροπολιτών Κέρκυρας. Στη Μονή, εκτός από δημιουργίες εκκλησιαστικής τέχνης μεγάλης καλλιτεχνικής αξίας, σώζονται αξιόλογες αγιογραφίες. Πανηγυρίζει την 15η Αυγούστου. Τηλ.: 26610 37839

Παραδοσιακοί οικισμοί

Ο πλούτος και η ποικιλομορφία της κερκυραϊκής αρχιτεκτονικής και πολιτιστικής κληρονομιάς αναδεικνύεται σε 46 χαρακτηρισμένους παραδοσιακούς οικισμούς που είναι διάσπαρτοι σε όλο το νησί. Κύριο χαρακτηριστικό της ντόπιας αρχιτεκτονικής είναι η πυκνή δόμηση, με τα συνεχή κτηριακά μέτωπα. Κυρίαρχα μορφολογικά στοιχεία οι καμπυλωτές πόρτες στα κατώγια, τα «βόλτα» (13) (στοές), οι στέγες με κορνίζες και με κεραμίδια σε χρώμα ώχρας βυζαντινού τύπου, τα «πορτόνια» με ανάγλυφα μάρμαρα και όμορφα σχέδια και οι εξωτερικές πέτρινες σκάλες που καταλήγουν σε «μπόντζο» (βεράντα).

Εθνική Πινακοθήκη και Μουσείο Αλεξάνδρου Σούτζου, Παράρτημα Κέρκυρας

Στο ιστορικό κτίριο Καστελλίνο παρουσιάζονται μερικά από τα πιο καίρια δείγματα των θεμάτων και των διάφορων εικαστικών γραφών που καθόρισαν τη νεοελληνική ζωγραφική (14). Ο επισκέπτης του μουσείου έχει τη δυνατότητα να κατανοήσει την εξέλιξη της νεοελληνικής ζωγραφικής με τρόπο εύληπτο και περιεκτικό, μέσα από 150 περίπου έργα τέχνης από τις συλλογές της Εθνικής Πινακοθήκης, πολλά από τα οποία εκτίθενται για πρώτη φορά στο κοινό. Με αφετηρία το έργο του Δομήνικου Θεοτοκόπουλου «Η Σταύρωση», το ταξίδι στην τέχνη περνά από σημαντικούς σταθμούς: την Επτανησιακή Σχολή, τη Σχολή του Μονάχου, τον ελληνικό Μοντερνισμό, τη Γενιά του '30, την Αφαίρεση, τους πειραματισμούς της δεκαετίας του '70, την επιστροφή στη ζωγραφική των δύο τελευταίων δεκαετιών του 20ου αιώνα. Καστελλίνο – Κάτω Κορακιάνα, τηλ.: 26610 93333, www.nationalgallery.gr

Αχίλλειο

Βρίσκεται στο Γαστούρι, εννέα χιλιόμετρα ανατολικά της πόλης, σ' έναν κατάφυτο λόφο, περιτριγυρισμένο από κήπους. Ανάκτορο σε ρυθμό πομπηιανού μεγάρου, χτίστηκε την περίοδο 1889-1892, σε σχέδια των Ιταλών αρχιτεκτόνων Raffaello Carito κι Antonio Landy, ως ησυχαστήριο της αυτοκράτειρας της Αυστρίας Ελισάβετ (πιο γνωστής ως Σίσσυ). Κύριο χαρακτηριστικό του είναι το πλήθος αγαλμάτων (15), που απεικονίζουν μορφές της ελληνικής μυθολογίας και ήρωες από τα έπη του Ομήρου και ιδιαίτερα του Αχιλλέα, από τον οποίο έλαβε και το όνομά του. Το παλάτι αγοράστηκε το έτος 1907 από τον Κάιζερ της Γερμανίας Γουλιέλμο. Σήμερα λειτουργεί ως Μουσείο αλλά και ως χώρος πολιτιστικών εκδηλώσεων. Γαστούρι, τηλ.: 26610 56210, www.achillion-corfu.gr

Μουσείο Καποδίστρια* (Κουκουρίτσα, Ευρωπούλοι)

Το Μουσείο Καποδίστρια-Κέντρο Καποδιστριακών Μελετών αποτελεί το πρώτο και μοναδικό μουσείο, αφιερωμένο αποκλειστικά στη μνήμη του πρώτου Κυβερνήτη της Ελλάδας. Βρίσκεται μέσα σ' ένα κτήμα δεκατριών στρεμμάτων στην κορυφή ενός λόφου, στον οικισμό Ευρωπούλων, σε απόσταση επτά χιλιομέτρων από την πόλη της Κέρκυρας. Στεγάζεται σε μια από τις παλιές εξοχικές κατοικίες της οικογένειας Καποδίστρια, την οποία δώρισε το 1979 η Μαρία Καποδίστρια-Δεσύλλα, δισέγγονη του μικρότερου αδελφού του Κυβερνήτη και πρώτη εκλεγμένη γυναίκα Δημάρχου στην Ελλάδα. Στο κτίριο εκτίθενται, μεταξύ άλλων, προσωπικά αντικείμενα του Ιωάννη Καποδίστρια και έπιπλα της εποχής, που χρησιμοποιήθηκαν από τον μεγάλο κερκυραίο πολιτικό.

*Το Μουσείο βρίσκεται υπό ανακαίνιση.

Μουσείο Ελιάς, Κυνοπιάστες

Στους Κυνοπιάστες, ένα γραφικό χωριό επτά χιλιάμετρα δυτικά της πόλης, λειτουργεί το Μουσείο της Ελιάς «Δονάτος Παϊπέτης». Πρόκειται για ένα ελαιοτριβείο που λειτουργούσε με τον παραδοσιακό τρόπο στο νησί μέχρι το 1970. Μπορείτε να δείτε την πλούσια συλλογή εργαλείων και μέσων της παραγωγής του λαδιού, καθώς και φωτογραφίες από την αγροτική ζωή των αρχών του περασμένου αιώνα. Κυνοπιάστες, τηλ.: 26610 49301

Παρατηρητήριο του Κάιζερ

Σημαντικό αξιοθέατο αποτελεί το Παρατηρητήριο του Κάιζερ, στην κορυφή του λόφου του Πέλεκα, σε υψόμετρο 270 μ. Πρόκειται για το μέρος που επισκεπτόταν

τακτικά ο Κάιζερ Γουλιέλμος Β΄, για να θαυμάσει την υπέροχη θέα. Εκτός από το παρατηρητήριο, μπορεί κανείς να απολαύσει ένα εντυπωσιακό ηλιοβασίλεμα.

Λαογραφικό Μουσείο Μέσης (Σιναράδες)

Το Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο στεγάζεται σ' ένα διόρωφο παραδοσιακό κτίριο στο χωριό Σιναράδες. Ιδρύθηκε από την Ιστορική-Λαογραφική Εταιρεία Κερκύρας (1982), με πρωτοβουλία του εκπαιδευτικού και ερευνητή Νίκου Πακτίτη κι έχει πλούσιο λαογραφικό υλικό. Σιναράδες, τηλ.: 26610 54962, <http://cmm.corfuculture.gr>

Μονή Υ.Θ. Μυρτιδιωτίσσης (Μυρτιώτισσα)

Σε μια τοποθεσία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους, κοντά

στη θάλασσα, στην ομώνυμη περιοχή της δυτικής μέσης Κέρκυρας βρίσκεται το μοναστήρι της Μυρτιώτισσας. Χρονολογείται περίπου στον 16ο αι. Η αρχιτεκτονική της Μονής καθώς και το πλήθος των κειμηλίων που διαθέτει την κατατάσσουν στις πλέον σημαντικές. Η Μονή εορτάζει την 24η Σεπτεμβρίου. Βάτος, τηλ.: 26610 94301, www.mirtidiotissa.com

Μονή Υ.Θ. Παλαιοκαστρίτσας

Σύμφωνα με την επιγραφή της εισόδου του το μοναστήρι της Παλαιοκαστρίτσας (16) χτίστηκε το 1228. Η ιστορική όμως έρευνα εντοπίζει τις αρχές της ύπαρξής του στα μέσα του 15ου αι. Στη ίδρυσή του συνέβαλαν 39 χωριά από τις τότε επαρχίες Κάτω Μέσης, Αρχαγγέλου και Κάτω Γύρου. Στη Μονή σώζο-

νται αξιόλογες εικόνες κρητικής κυρίως τεχνοτροπίας (15ου – 18ου αι.). Σημαντικά κειμήλια ο επισκέπτης μπορεί να δει εκτός από το καθολικό και στο μουσείο της Μονής. Εορτάζει την 15η Αυγούστου καθώς και την ημέρα της Ζωοδόχου Πηγής, την Παρασκευή της Διακαινησίμου. Τηλ.: 26620 41210

Αγγελόκαστρο

Το βυζαντινό κάστρο Αγγελόκαστρο (17) είναι χτισμένο σε υψόμετρο 300μ. στη βορειοδυτική ακτή της Κέρκυρας, κοντά στην Παλαιοκαστρίτσα. Ήταν το δυτικότερο φυλάκιο της Βυζαντινής αυτοκρατορίας και του Δεσποτάτου της Ηπείρου, στο οποίο ανήκε και η Κέρκυρα ως τα 1267. Χτίστηκε στις αρχές του 12ου αιώνα με τη μεταφορά του Παλαιόκαστρου (σημερινή μονή Παλαιοκαστρίτσας) σε περισσότερο οχυρή θέση. Στο εσωτερικό του σώζονται δύο μεγάλες δεξαμενές νερού και οι εκκλησίες των Ταξιαρχών και της Αγ. Κυριακής.

Μονή Παντοκράτορα Αγ. Αθανασίου (Χαμηλού)

Ο ναός του Παντοκράτορα του Αγίου Αθανασίου (Χαμηλού) λειτούργησε υπό συναδελφικό καθεστώς από το 1634. Το 1881 αποτέλεσε μετόχι της Ι. Μονής της Παλαιοκαστρίτσας και το 1978 μετατράπηκε σε γυναικείο μοναστήρι. Τη μονή, στην οποία φυλάσσονται μικρά τεμάχια λειψάνων πολλών αγίων, επισκέπτονται τακτικά τόσο οι εντόπιοι όσο και ξένοι επισκέπτες. Εορτάζει στις 6 Αυγούστου, ημέρα της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Αγρός, τηλ.: 26630 71208, www.impak.gr

Λαογραφικό Μουσείο Αχαράβης

Σε σύγχρονες ευρύχωρες εγκαταστάσεις εκτίθεται μια πολύ ενδιαφέρουσα λαογραφική συλλογή από ποικίλα αντικείμενα του αγροτικού κόσμου, που αναδεικνύουν τον παραδοσιακό τρόπο ζωής και καλύπτουν

χρονικά τους τρεις τελευταίους αιώνες. Αχαράβη, τηλ.: 26630 63052, www.museum-acharavi.com

Ασκηταριό (Νυμφές)

Το Ασκηταριό είναι ένα από τα παλαιότερα χριστιανικά μνημεία στο νησί της Κέρκυρας. Επρόκειτο για μια πλούσια μονή, της οποίας σήμερα βλέπουμε μόνο ερειπωμένα κτίσματα. Το τοπίο είναι εκπληκτικής ομορφιάς και σε κοντινή απόσταση βρίσκονται οι καταρράκτες των Νυμφών (18), στους οποίους σύμφωνα με τους τοπικούς θρύλους, λούζονταν οι Νύμφες.

Μονή Παντοκράτορα (Υψηλού)

Βρίσκεται στο πιο ψηλό βουνό της Κέρκυρας, τον Παντοκράτορα, σε υψόμετρο 914 μ. Ο ναός του «Υψηλού» Παντοκράτορα κτίστηκε το 1347 και ο ρυθμός του είναι μονόχωρος θολωτός, ενώ πλασιώνεται από άλλα κτίσματα, προσαρτημένα στη βόρεια και στη νότια πλευρά του. Διασώζονται σημαντικές τοιχογραφίες και εικόνες επτανησιακής τεχνοτροπίας. Η Μονή του Υψηλού Παντοκράτορα εορτάζει την 6η Αυγούστου, εορτή της Μεταμορφώσεως του Σωτήρος. Η τοποθεσία προσφέρει στον επισκέπτη εξαιρετική θέα (19). Σε κοντινή απόσταση βρίσκεται ο παραδοσιακός ιστορικός οικισμός (παλιό χωριό) των Σινιών με θαυμάσιες εκκλησίες και παραδοσιακά κτίσματα.

Κασσιώπη

Η Κασσιώπη αποτελεί μια από τις πιο αναπτυγμένες περιοχές της βόρειας Κέρκυρας με χαρακτηριστικό γνώρισμα το γραφικό της λιμάνι. Όπως μαρτυρεί ο Θουκυδίδης, αποτέλεσε τη δεύτερη πόλη του νησιού κατά την περίοδο των κλασικών χρόνων. Ιστορικό ενδιαφέρον παρουσιάζουν το φρούριό της, το οποίο θεωρείται το αρχαιότερο φρούριο του νησιού, καθώς και ο Ι. Ν. της Παναγίας Κασσωπίτρας.

Γαρδίκι

Χαμηλός λόφος στους πρόποδες του Αη-Μαθιά (κοινότητα Αγίου Ματθαίου), όπου διατηρούνται τα οκταγωνικά ελλειπτικά τείχη βυζαντινού κάστρου. Κτίστηκε πιθανότατα τον 13ο αιώνα από τον Μιχαήλ Άγγελο τον Β', Δεσπότη της Ηπείρου.

Λιμνοθάλασσα Κορισίων

Βρίσκεται στις νοτιοδυτικές ακτές της Κέρκυρας. Στις αμμώδεις παραλίες που βρίσκονται κοντά στη λιμνοθάλασσα και κυρίως στο νοτιότερο τμήμα της

περιοχής εμφανίζεται το μοναδικό για την περιοχή δάσος άρκευθων (κέδρων) καθώς και οι πετρώμορφες αμμοθίνες, που δημιουργούν ένα μοναδικό, ως προς την αισθητική του, τοπίο. Χαρακτηριστικό της περιοχής είναι επίσης οι πετροποιημένοι αμμόλοφοι. Το πιο σημαντικό τμήμα της περιοχής φαίνεται να είναι μια λωρίδα ξηράς, η οποία διαχωρίζει τη λίμνη Κορισίων από τη θάλασσα. Η περιοχή αυτή είναι ένα σύνθετο και σχεδόν αδιατάρακτο φυσικό οικοσύστημα, ένα από τα λίγα που απόμειναν στην Κέρκυρα.

Λευκίμμη

Σε απόσταση 40 χλμ. νότια της πόλης της Κέρκυρας βρίσκεται η Λευκίμμη, η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη (κωμόπολη) του νησιού, χτισμένη κοντά στη θάλασσα. Διατηρεί πολλά παραδοσιακά και πολύ ενδιαφέροντα κτήρια, ενώ αξιόλογο αξιοθέατό της είναι το πλωτό ποτάμι, που διασχίζει το κέντρο της παρέχοντας καταφύγιο στις ψαρόβαρκες, ενώ αποτελεί σημείο περιπάτου και αναψυχής.

Αλυκές Λευκίμμης

Επίπεδη υγροτοπική περιοχή στην οποία έχουν καταγραφεί περισσότερα από 180 είδη πτηνών (20). Χρησιμοποιήθηκε από την εποχή των Ανδεγαυών (13ος -14ος αιώνας) μέχρι το 1988 ως αλυκή, ενώ τα κτίσματα και οι αποθήκες της αναπαλαιώθηκαν και φιλοξενούν το Κέντρο Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης Κέρκυρας.

Το παρόν έντυπο εκδόθηκε
με τη χορηγία:

ΔΗΜΟΣ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
www.corfu.gr